

ПРОГРАМА РОЗВИТКУ КАФЕДРИ ПРИКЛАДНОЇ СОЦІОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

ННІ соціології та медіакомунікацій
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
на 2025-2030 роки

1. Стратегія розвитку кафедри

Освітня, наукова та організаційна діяльність кафедри прикладної соціології та соціальних комунікацій ННІ соціології та медіакомунікацій ґрунтується на вимогах чинного законодавства України: Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність», нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України, головних положеннях Стратегічних цілей й намірів Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна до 2030 р., а також нормативних документів Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

Метою діяльності кафедри є організація і здійснення на високому рівні освітньої, наукової, науково-методичної та організаційної роботи, що передбачена в межах класичного університету, проведення науково-прикладних досліджень за специфікою кафедри, підготовка науково-педагогічних кадрів і підвищення їхньої наукової, педагогічної та професійної кваліфікації.

Для досягнення зазначеної мети кафедра виконує наступні завдання:

1. Організація та здійснення освітнього процесу, навчально-виховної, методичної, наукової роботи в межах, визначених ННІ соціології та медіакомунікацій та університетом в цілому.
2. Забезпечення підготовки фахівців відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня відповідно до стандартів вищої освіти.
3. Розподіл навчальної та інших видів роботи між науково-педагогічними працівниками.
4. Проведення індивідуальних та групових наукових досліджень на актуальні тематики із залученням до них здобувачів вищої освіти і зовнішнього співробітництва та публікацією результатів у рецензованих фахових періодичних і разових виданнях (монографії, посібники тощо).
5. Пошук джерел фінансування наукових досліджень серед вітчизняних та зарубіжних стейкхолдерів; формулювання пропозицій та подання заявок на відповідні конкурси.

6. Проведення роботи з підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників (НПП).
7. Надання висновків стосовно продовження трудових відносин з науково-педагогічними працівниками та відповідних рекомендацій щодо їх прийняття на роботу, а також про дострокове розірвання контракту з ними.
8. Щорічне заслуховування, обговорення та оцінювання виконання НПП індивідуальних планів роботи за навчальний рік.
9. Організація та проведення круглих столів, майстер-класів, відкритих лекцій, науково-методичних та науково-практичних семінарів та конференцій для обговорення проблемних науково-педагогічних галузевих питань та обміну досвідом.
10. Надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційних досліджень; рецензування дисертаційних робіт та авторефератів; участь в одноразових спеціалізованих вчених радах із захисту дисертацій.

Подальший розвиток роботи кафедри включає діяльність за наступними напрямками: робота з кадрами та організаційна робота; навчально-методична робота; науково-дослідна робота; міжнародне співробітництво; профорієнтаційна робота та працевлаштування.

2. Організаційна робота та кадрове забезпечення

2.1. Забезпечення управлінських рішень стосовно всіх напрямів діяльності кафедри шляхом постійного вивчення та врахування в управлінні ідей, пропозицій та думок усіх членів кафедри та зацікавлених сторін.

2.2. Збільшити кількість науково-педагогічних працівників кафедри з науковим ступенем доктора наук.

2.3. Мотивувати та надавати необхідну допомогу науково-педагогічним працівникам кафедри для отримання вченого звання «доцент» та «професор». Зокрема, сприяти отриманню доцентами зво Зінюк А.В., Калашніковою А.О. вчених звань доцента кафедри.

2.4. Забезпечити проходження стажування науково-педагогічними працівниками кафедри у провідних навчальних закладах освіти України та зарубіжних країн тривалістю не менше 3 місяців (дистанційно або очно), членство науково-педагогічних працівників у провідних профільних наукових товариствах і організаціях, участь у науково-практичних вебінарах з метою сприяння підвищенню фахового рівня науково-педагогічних працівників кафедри.

2.5. Забезпечити створення всіх необхідних умов для вчасного виконання індивідуальних планів з підготовки дисертацій аспірантами кафедри та їх успішний захист.

2.6. Підтримувати співпрацю з випускниками шляхом залучення до проєктів університету, спрямованих на становлення професійної кар'єри студентів та випускників університету (ярмарки вакансій, дні кар'єри тощо).

2.7. Сприяти розвитку позаосвітніх послуг університету, спрямованих на задоволення особистих та групових соціальних потреб через діяльність наукового гуртка «Пресцентр ННІ соціології та медіакомунікацій» та інші проєкти кафедри й інституту.

2.8. Вести ефективну профорієнтаційну роботу зі споживачами освітніх послуг в Україні шляхом проведення комплексної профорієнтаційної діяльності: участь у проведенні зустрічей з майбутніми абітурієнтами, Днях відкритих дверей в Університеті, цільової співпраці зі школами (зокрема, з комунальним закладом «Харківський ліцей № 157 Харківської міської ради»).

2.9. Вести активну роботу щодо популяризації кафедри та залучення абітурієнтів, магістрантів, аспірантів шляхом постійного оновлення новим контентом сторінок на сайті ННІ соціології та медіакомунікацій, у соціальних мережах, на блозі кафедри.

2.10. Проводити активну кураторську роботу з академічними групами як важливий чинник успішної адаптації здобувачів вищої освіти до освітнього процесу, вдосконалення їхніх соціальних та професійних навичок, можливостей для розвитку особистості здобувача та виховання патріотичної молоді.

3. Навчально-методична робота

3.1. Розробка та впровадження науково-педагогічними працівниками кафедри нових навчальних дисциплін в інституті та університеті відповідно до потреб суспільства в умовах війни, повоєнного суспільства, змін на ринку праці в умовах повоєнного відновлення України, особливостей травматичного стану суспільства.

3.2. Сприяти індивідуалізації траєкторії навчання здобувачів всіх рівнів вищої освіти шляхом постійного оновлення вибіркового дисциплін відповідно до освітньо-професійних програм (ОПП) й освітньо-наукових програм (ОНП).

3.3. Активно взаємодіяти зі спільнотою випускників кафедри, які працюють за здобутим в університеті фахом, для коригування та актуалізації змісту освітніх програм, наповнення змісту освітнього процесу адаптованими до потреб ринку практичними компетентностями соціолога та фахівця із соціальних комунікацій. Проводити щосеместру серії зустрічей із випускниками та представниками роботодавців для здобувачів освіти за ОПП кафедри.

3.4. Розширювати практику запрошення представників роботодавців, практиків та міжнародних експертів на лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття як інструмент підвищення якості освіти, набуття здобувачами вищої освіти навичок і компетентностей, необхідних для реалізації кар'єрних завдань і задоволення потреб ринку праці у кваліфікованих кадрах. Залучати до викладання дисциплін за кожною ОПП кафедри 1-2 іноземних фахівців щороку у формі лекцій, майстер-класів, тренінгів.

3.5. Приймати активну участь в акредитації освітніх програм кафедри, а також продовжувати роботу у складі робочих груп з удосконалення освітніх програм.

3.6. Сприяти розбудові на кафедрі цифрового простору, що спрямований на підвищення якості реалізації основних процесів освітньої та наукової діяльності, дотримання академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу. Забезпечити розміщення матеріалів всіх освітніх компонентів ОПП кафедри на платформі Moodle з повним наповненням матеріалами лекцій, семінарських чи практичних занять, для самостійного навчання, поточного та підсумкового контролю.

3.7. Активізувати роботу науково-педагогічних працівників в галузі забезпечення якості викладання та навчання шляхом:

- Збільшення публікацій методичної та навчально-методичної літератури з навчальних дисциплін;
- Видання навчальних посібників, монографій, рекомендованих до друку вченою радою університету (підготувати три тексти видань);
- Постійного оновлення навчально-методичних комплексів дисциплін (НМКД) ОПП кафедри відповідно вимог роботодавців, держави, суспільства;
- Розробки та оновлення методичних рекомендацій для самостійної роботи студентів за всіма освітніми компонентами ОПП кафедри.

3.8. Підготувати і впровадити програми 9 сертифікованих короткострокових курсів для різних цільових аудиторій (по 3 за кожною ОПП кафедри) та забезпечити їх проведення.

3.9. Організувати та забезпечити управління якістю освітнього процесу шляхом проведення відкритих занять кожним викладачем кафедри (згідно графіку, один раз на рік) та їх відвідування завідувачкою кафедри, гарантами ОПП та викладачами.

4. Науково-дослідна робота

4.1. Сприяти науковій роботі НПП кафедри та розміщенню результатів у формі статей у збірниках, частини (глави) книг, та монографій у провідних міжнародних видавництвах наукової літератури (Elsevier, Springer, Wiley, Routledge, Brills та інших).

4.2. Забезпечити публікації результатів досліджень НПП у журналах, що мають імпакт-фактор та/або реферуються системами SCOPUS, Web of Science, European Reference Index for the Humanities (ERIH). Цільовий показник – 20 статей протягом 2025-2030 рр.

4.3. Забезпечити публікацію результатів досліджень НПП у фахових виданнях (вітчизняних і закордонних журналах та збірниках наукових праць). Цільовий показник – 50 статей протягом 2025-2030 рр.

4.4. Забезпечити участь науково-педагогічних працівників кафедри в профільних міжнародних наукових конференціях з метою підвищення рівня власних наукових розробок, презентації власних досліджень та встановлення бази міжнародних зв'язків.

4.5. Забезпечити участь науково-педагогічних працівників кафедри в круглих столах, майстер-класах, вебінарах, всеукраїнських конференціях з метою встановлення наукових зв'язків, нетворкінгу та академічного просування кафедри. Щороку всі викладачі кафедри беруть участь в організації та проведенні V конгресу Соціологічної асоціації України (САУ), щорічній науковій конференції «Харківські соціологічні читання» та інших наукових заходах.

4.6. Активно залучати здобувачів вищої освіти до науково-дослідної роботи кафедри шляхом проведення досліджень у межах підготовки та захисту кваліфікаційних робіт на сучасні та актуальні тематики, що мають практичне значення.

4.7. Активно залучати здобувачів вищої освіти до співавторства з науково-педагогічними працівниками кафедри щодо публікацій у фахових виданнях з метою просування здобутків молодих учених. Забезпечити представлення наукових робіт НПП кафедри у співавторстві зі студентами за результатами керівництва кваліфікаційними роботами в наукових виданнях.

4.8. Активно сприяти розвитку дослідницьких навичок, критичного мислення, виявлення та розвитку творчого потенціалу здобувачів ННІ соціології та медіакомунікацій шляхом керівництва науковими роботами здобувачів, тезами та доповідями здобувачів вищої освіти на наукових конференціях, симпозіумах, всеукраїнських студентських конкурсах наукових робіт.

5. Міжнародне співробітництво та співпраця з регіональними партнерами

5.1. Мотивувати науково-педагогічних працівників кафедри до стажування в університетах країн Європейського Союзу. Забезпечити підвищення кваліфікації не менше 5 викладачів кафедри у формі стажування за кордоном тривалістю не менше 3 місяців та не менше 5 викладачів у формі стажування тривалістю менше 3 місяців.

5.2. Відстежувати та брати участь у конкурсах на фінансування профільних наукових проектів від міжнародних фондів. Забезпечити участь НПП кафедри в міжнародних програмах Еразмус Мундус, Horizon Europe та інших грантових наукових та освітніх проектах.

5.3. Налагоджувати взаємодію з органами державної влади та бізнес-сектором Харкова та області (у перспективі України) з питань комерціалізації наукових розробок.

5.4. Організовувати та брати участь в проведенні наукових конференцій, семінарів, круглих столів для обговорення актуальних питань соціології та соціальних комунікацій, сприяти розвитку наукової роботи студентів та молодих дослідників.

6. Профорієнтаційна робота та працевлаштування

6.1. Вести цільову співпрацю зі школами, організаціями щодо популяризації науки, освіти, культури, просування ОПП кафедри для залучення абітурієнтів. Провести 10 зустрічей зі школярами в рамках співпраці з комунальним закладом «Харківський ліцей № 157 Харківської міської ради» та іншими навчальними закладами.

6.2. Забезпечити діяльність наукового гуртка «Пресцентр ННІ соціології та медіакомунікацій» для проведення консультацій для студентів і випускників, залучення їх до розвитку наукових і практичних проектів ННІ та кафедри, інформаційних каналів кафедри та ННІ.

6.3. Організовувати практики та стажування для студентів з метою сприяння їх подальшому працевлаштуванню.

6.4. Щосеместру проводити серії зустрічей із випускниками та представниками роботодавців для здобувачів освіти за ОПП кафедри.

6.5. Брати активну участь у програмах Дня відкритих дверей університету та інших профорієнтаційних заходах для школярів.

Програма затверджена на засіданні кафедри прикладної соціології та соціальних комунікацій 2 жовтня 2025, протокол № 3

І.О. Солдатенко

в.о. завідувача кафедри прикладної соціології та соціальних комунікацій,
кандидат соціологічних наук, доцент кафедри прикладної соціології